

KOKKOLAN SEUDUN OPISTON TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1. Kokkolan seudun opisto – Karlebynejdens institut
2. Taustaa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalle
3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisprosessi
4. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen Kokkolan seudun opistossa, nykytilanne:
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus palveluissa, opetuksessa ja opintotarjonnassa
5. Tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi
6. Arvio aikaisempaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista:
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus palveluissa, opetuksessa ja opintotarjonnassa

Liite 1 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulussa

Liite 2 Yhdenvertaisuus Sanataidekoulu Santussa

1. Kokkolan seudun opisto – Karlebynejdens institut

Kokkolan seudun opisto – Karlebynejdens institut on Kokkolan kaupungin ylläpitämä kaksikielinen kansalaisopisto. Opiston opetustarjonta muodostuu valtionosuustunteihin perustuvasta, yleissivistävästä kurssitarjonnasta ja kuvataiteen ja sanataiteen perusopetuksesta lapsille ja nuorille sekä hankkeisiin ja myyntipalveluun liittyvistä kursseista.

Opiston toiminta on keskeinen osa kunnallista palvelua. Se tuottaa opiskelijalle opittujen asioiden lisäksi merkittäviä laajempia hyötyjä, kuten hyvinvointia, itseluottamusta, uutta arkeen tai työhön liittyvää osaamista ja ystävyyssuhteita. Myös motivaatio itsensä kehittämiseen ja itsestään huolehtimiseen kasvaa. Vuoden 2021 aikana Kokkolan seudun opiston tarjosi 786 alueen asukkaiden tarpeisiin suunniteltua kurssia ja niihin osallistuttiin 6200 kertaa.

Opiston toiminta-ajatus

Opiston toiminta-ajatus avaa opiston toiminnan arvoja ja siihen sisältyy myös ajatus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta:

Edistämme alueen asukkaiden hyvinvointia ja sivistystä tarjoamalla mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen. Tuemme toiminnallamme moniarvoista ja monikulttuurista yhteiskuntaa sekä kestävästä elämäntapaa. Toimintaamme ohjaa yhteisöllisyys. Korostamme ilon merkitystä ja luovuudenvoimaa oppimisen edistäjinä. Ajankohtaisuus sekä perinteet ovat meille tärkeitä ja tähtäämme kohti tulevaisuutta.

2. Taustaa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalle

Opetushallituksen mukaan oppilaitoksilla tulee olla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jota päivitetään vähintään kolmen vuoden välein. Kokkolan seudun opiston ensimmäinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on laadittu 30.12.2016. Tämä kyseinen, päivitetty suunnitelma on voimassa 2023-2025. Tarvittaessa suunnitelmaa päivitetään ajanjakson aikana. Kokkolan seudun opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma arvioi ja edistää yhdenvertaisuuden toteutumista sekä ohjaa tekemään tarvittavat toimenpiteet asian eteen.

Kokkolan kaupunki on laatinut Kokkolan kaupungin henkilöstöä koskevan tasa-arvosuunnitelman ja yhdenvertaisuussuunnitelman, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt 8.4.2019. Koska koulutuksen järjestäjä on laatinut tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman henkilöstölle, Kokkolan seudun opiston tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty opiston asiakkaita ja opiskelijoita koskevaksi. Opiston kuva- ja sanataiteen perusopetusten opetussuunnitelmien yhteyteen on laadittu omat, oppilaille suunnatut tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat. Nämä löytyvät tämän suunnitelman lopusta liitteinä.

Oppilaitoksessa laadittava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on työkalu oppilaitoksessa tehtävän tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävän työn tueksi. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla tuetaan sukupuolten tasa-arvon edistämistä oppilaitoksen arjessa ja ennaltaehkäistään sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää. Suunnitelmalla varmistetaan, että kouluissa ja oppilaitoksissa tehdään järjestelmällistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää työtä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa.

Suunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Keramiikkaveistokset: Puskala

Suunnitelman tekoa ohjaavat:

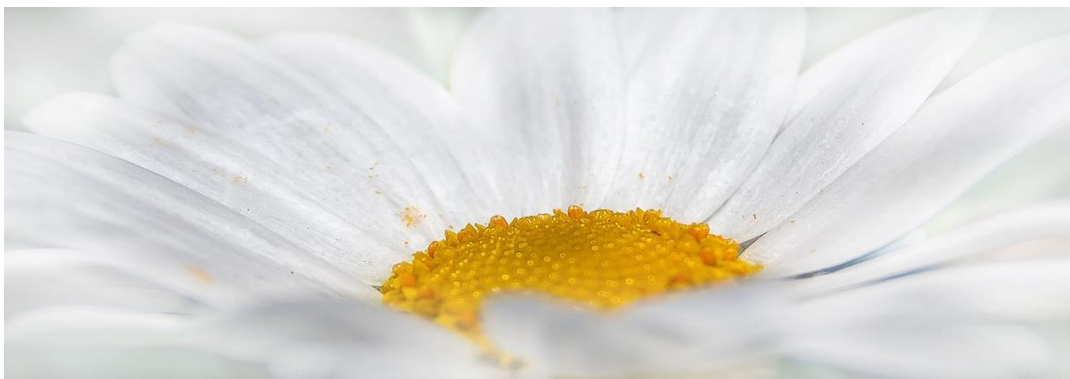
- Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta
- Yhdenvertaisuuslaki
- Laki vapaasta sivistystyöstä
- Laki taiteen perusopetuksesta

[Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta \(8.8.1986/609\)](#)

Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. Tasa-arvolaki kieltää asettamasta henkilöä sukupuolen, sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella muita epäedullisempaan asemaan opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä, opintosuoritusten arvioinnissa, oppilaitoksen tai yhteisön muussa varsinaisessa toiminnassa sekä tasa-arvolain yleistä syrjintäkieltoa koskevassa säännöksessä tarkoitetulla tavalla. Oppilaitoksen menettelyä on pidettävä kiellettyinä syrjintänä myös, jos henkilö joutuu seksuaalisen häirinnän tai sukupuoleen perustuvan häirinnän kohteeksi tai syrjintäkäskyn tai -ohjeen johdosta syrjityksi tasa-arvolaisissa tarkoitetulla tavalla.

[Yhdenvertaisuuslaki \(1325/2014\)](#)

Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä. Sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää. (9 §)

Lisäksi toimintamme perusteita ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä, jossa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on hyvin huomioitu.

[Laki vapaasta sivistystyöstä \(21.8.1998/632\)](#)

Opiston toiminnan ydintä ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä, jossa tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on hyvin huomioitu:

Vapaan sivistystyön tarkoitus ja tavoitteet 1 § ([29.12.2009/1765](#))

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

[Laki taiteen perusopetuksesta \(21.8.1998/632\)](#)

[1 §](#)

Taiteen perusopetuksen tarkoitus

Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää myös muuta taiteen edistämiseen liittyvää toimintaa.

3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisprosessi

Kokkolan seudun opistossa on laadittu tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 30.12.2016, jonka päivitys aloitettiin henkilöstön kehittämispäivän aikana 28.10.2022. Taustatyötä on tehty kevään 2022 aikana, kun yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa on käsitelty opiston arviointiryhmässä sekä kehittämispäivän aikana 8.4.2022, kun opiston henkilöstö on keskustellut CAF-laaturyöskentelyn tiimoilta asiasta.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma julkaistaan opiston kotisivuilla ja saatetekstissä rohkaisemme ja kannustamme antamaan palautetta suunnitelman sisällöstä.

Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen kiinnitetään huomiota jo kurssien ja palvelujen suunnittelun alkuvaiheissa. Suunnitelman laatimisessa opiskelijoiden ja asiakkaiden näkökulma on huomioitu tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien palautteiden ja niistä käytyjen keskustelujen pohjalta. Asiakaspalautteita kerätään vuosittain eri aineryhmittäin - palautteessa on mahdollista antaa palautetta myös yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyen. Opistolle voi jättää sähköistä palautetta havaituista epäkohdista. Kaikkein palautteeseen, myös tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevaan, reagoidaan ja pyritään löytämään ratkaisu mahdollisimman pian.

4. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen Kokkolan seudun opistossa, nykytilanne

- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus palveluissa, opetuksessa ja opintotarjonnassa

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Kokkolan seudun opiston toiminnassa ei tarkoita, että kaikkia kohderyhmiä ja sukupuolia tulee olla opiskelijoissa yhtä paljon. Yhdenvertaisuuden periaatteena on tehdä tarjonnasta mahdollisimman kattava, jolloin opiston opintoihin olisi mahdollista tasapuolisesti hakeutua useiden kohderyhmien edustajia. Tämän mahdollistamiseksi on selvitetty eri kohderyhmien ja sukupuolten erilaisia kiinnostuksen kohteita ja tarpeita, joihin pyritään vastaamaan monipuolisesti. Yleensä ottaen naiset ovat aktiivisimpia osallistumaan opiston kursseille ja toimintaan kuin miehet. On todettu, että esimerkiksi liikuntakursseille on matalampi kynnyksellä tulla mukaan, mikäli opetus on kohdennettu sukupuolen mukaan.

Kokkolan seudun opiston opiskelijat koostuvat monen ikäisistä sekä työelämässä olevista että työttömistä, eläkeläisistä ja senioreista. Lapset ja nuoret hakeutuvat lähinnä taiteen perusopetukseen sekä avoimessa opetuksessa teatterin ja musiikin opintoihin.

Opistossa otetaan huomioon sukupuoliroolien muutokset sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kysymykset opintotarjonnassa. Kokkolan seudun opisto on kaikille avoin ikään, sukupuoleen, terveydentilaan, uskontoon ja muuhun taustaan kuten koulutukseen, ammattiin, elämäntapaan, poliittiseen kantaan katsomatta.

Opetustarjonnan ja toiminnan suunnittelussa olennaista on ollut myös osallistumisen esteiden löytäminen ja huomioiminen. Opetustarjonta suunnitellaan matalan kynnyksen periaatteella. Mahdollisilla kurssikohtaisilla taitotasokuvauksilla ja opinto-ohjauksella opiskelijat ohjataan valitsemaan oikean tasoinen kurssi. Opetus pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään erilaiset oppijat huomioon ottaen opetuksen toteuttamisen suhteen.

Opiskelijat pääsevät koulutuksiin ja kursseille pääasiassa ilmoittautumisjärjestyksessä. Jotta voidaan taata oppimisen edistyminen, musiikin yksilöopetukseen varataan mahdollisuus osallistua opetukseen kolmena peräkkäisenä vuotena suomenkielisellä osastolla. Ruotsinkielisellä osastolla ei vastaavaa rajoitusta ole, koska musiikin kursseille hakeutuvia on pienempi määrä. Turvallisuusnäkökohdat huomioiden, osassa opetuksista on alaikäraja.

Kokkolan seudun opistossa ei ole havaittu syrjintää eikä seksuaalista tai sukupuoleen perustuvaa häirintää.

Opetus pyritään toteuttamaan esteettömissä tiloissa ja sellaisina aikoina, että mahdollisimman monen on niihin vaivatonta osallistua. Opetus järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa, lähinnä koulurakennuksissa, joissa esteettömyys on tai ainakin olisi pitänyt ottaa huomioon. Opiston kuvataidekoulun tilat eivät ole esteettömät millään muotoa ja se on iso ongelma. Opiston muissa omissa tiloissa, Opistotalossa ja Taidetalo Renlundin puupuolella, esteettömyys on sen sijaan huomioitu. Joskin varsinkin Opistotalossa liikkuminen voi olla hankalaa ilman saattajaa. Käytettävissä olevat tilat tuntien ja opetuksen luonne ja kohderyhmä huomioiden, pyrimme mahdollisuuksien mukaan järjestämään opetuksen esteettömissä tiloissa.

Keramiikkaveistos Uosukainen

Pyrimme huomioimaan opetuksen ja toiminnan suunnittelussa koko Kokkolan alueen, opettajaresurssit ja käytettävissä olevat tilat huomioiden. Kaupungin karsiessa tiloja palveluiden ja avoimen opetustoiminnan järjestäminen vaikeutuu. Toimistopalvelut on keskitetty keskustan alueelle Opistotaloon ja Kuvataidekoulun tiloihin. Suomenkielisillä maaseutualueilla on mahdollista opetusaikana tavata suunnittelijaopettaja kerran viikossa. Opisto palvelee lisäksi puhelimitse, sähköpostitse ja esimerkiksi kurseille ilmoittautumisen voi tehdä verkossa. Pyrimme varmistamaan osallistumismahdollisuuden mahdollisimman monelle, suunnittelemalla opetusta eri laajuisina ja eri kellonaikoina, tarjonnassa on myös jonkin verran hybridi- ja etäkursseina.

Kokkolan seudun opiston palvelut ja avoin opetustoiminta ei tavoita kaikkia Kokkolan alueen asukkaita. Tämä on huomattu muun muassa saadun palautteen ja kurseille ilmoittautumisten yhteydessä. Kohdennetun aluetiedottamisen kanavan puute, esim. aluetiedotteet, vaikeuttaa opiston palveluista tiedottamista.

Sekä kuva- että sanataiteen perusopetuksessa käytetään toiminnasta tiedottamiseen Kokkolan kaupungin perusopetuksessa käytössä olevaa Wilma –sovellusta. Näin viestit tavoittavat koko Kokkolan alueen taiteen perusopetuksen kohderyhmät. Opiston avoimesta kurssitarjonnasta sekä palveluista viestiminen tapahtuu pääsääntöisesti painetun opinto-ohjelman, kotisivujen sekä sosiaalisen median kautta. Painettu opinto-ohjelma jaetaan Kokkolan alueen kotitalouksiin. Suurin osa avoimen opetustarjonnan opiskelijoista on saanut tiedon kurssista nimenomaan painetusta opinto-ohjelmasta.

Palautetta kurssimaksujen hinnoista tulee satunnaisesti. Opisto tarjoaa Opetus ja kasvatuslautakunnan päätöksellä opiskelijoille opetuksen 50% alennuksella. Myös OKM:n tukemalla opintosetelirahoituksella on voitu tarjota osa opiston kurssitarjonnasta työttömille, senioriväestölle ja maahanmuuttajille 50% alennuksella. Lisäksi Kaikukortin omaava henkilö voi valita yhden vapaavalintaisen kurssin / lukuvuosi maksutta. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien nuorten, aikuisten ja perheiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään sekä harrastaa liikuntaa ja taiteen tekemistä.

5. **Tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi**

Tavoitteet

- Pyritään tarjoamaan kattavasti eri kohderyhmille suunnattuja koulutuksia, toiminnan kapasiteetti huomioiden.
- Pyritään laajentamaan koulutustarjontaa myös aiemmin toteutuneilla kursseilla aliedustettuina olleille kohderyhmille, mm. miehet ja nuoret.
- Pyritään löytämään mahdolliset piilossa olevat opintotarpeet.
- Varmistetaan opintojen ja palvelujen hyvä saavutettavuus ja järjestäminen mahdollisimman esteettömästi.
- Mikäli opistossa havaittaisiin syrjintää, seksuaalista tai sukupuoleen perustuvaa häirintää, siihen puututaan nopeasti ja tehokkaasti
- Kehitetään alueellista yhdenvertaisuutta opiston opetuksen ja palvelujen tavoitettavuuden osalta.

Toimenpiteet

- Kartoitetaan alueen opintotarjontaa aliedustetuille kohderyhmille, ja pohditaan onko opistolla näille tarjottavaa.
- Etsitään keinoja työttömien, eläkeläisten, pienituloisten ja maahanmuuttajien koulutustarjonnan mahdollistamiseksi entistä tehokkaammin.
- Pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään opetusta erilaisia oppimisvaikeuksia omaaville
- Kehitetään asiakaspalautejärjestelmän tavoitettavuutta ja sisältöä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Palautteessa pitää olla mahdollisuus myös avoimiin vastauksiin.
- Mahdollisuuksien mukaan toimitaan aliedustettujen kohderyhmien tavoittamiseksi.
- Sanataidekoulun oppilaille luotava myös 10% vapaaoppilaskiintiö.

Vastuutahot

- Opetus ja kasvatuslautakunta johtaa ja valvoo Kokkolan seudun opiston toimintaa.
- Opiston toiminnasta vastaa rehtori.
- Opiston henkilökunta ja tuntiopettajat vastaa omalla toiminnallaan opetuksen ja palvelujen toimivuudesta.

6. Arvio aikaisempaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus palveluissa, opetuksessa ja opintotarjonnassa

Kursivoidut tekstit ovat lainauksia aiemmasta opiston tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta.

- *“Opiston tiedotusmateriaalissa huomioidaan että sukupuolet ja kaikki ikäluokat ovat esillä tasapuolisesti.”*

-> Yhdenvertaisuuden periaatteena on tehdä tarjonnasta mahdollisimman kattava, jolloin opiston opintoihin olisi mahdollista tasapuolisesti hakeutua useiden kohderyhmien edustajia. Opistolla on useita tiedotuskanavia, jotta mahdollisimman moni tavoittaisi tiedon. Tiedotusta sosiaalisessa mediassa on pyritty lisäämään, ajatuksena muun muassa tavoittaa nuorempia.

“Eri vammaisryhmille erikseen tarjottuja kursseja opistossa on vain muutamia. Periaatteessa opisto pyrkii siihen että muualla erityisryhmiin kuuluvat ihmiset voisivat opistossa olla muun joukon kanssa samassa ryhmässä opiston opetuksessa. Tämä onkin opiston opetusjärjestelyssä suuri haaste ja kaikessa opetuksessa ja kaikkien oppilaiden kohdalla se ei ole mahdollista. Onko tarve lisätä erityisryhmien opetusta nykyisen kaikille avoimen tarjonnan kustannuksella?”

-> Vammaisryhmille kohdennettua opetusta ei ole opiston opetustarjonnassa. Käytävissämme olevat resurssit ja tieto-taito ei mahdollista tällä hetkellä opintojen tai muun toiminnan suuntaamista vammaisryhmille. Sen sijaan olemme aloittaneet yhteistyön kolmannen sektorin toimijan kanssa tarjoamalla heille opetustiloja ja toimintaympäristön erityisryhmien toiminnan järjestämiseen.

“Sukupuoli-identiteetiinsä vuoksi vähemmistössä olevat henkilöt olivat alustuksessa ja päivään orientoitumisessa painokkaasti esillä, mutta ryhmien keskusteluissa ei havaittu että heidän mukanaolo opiston toiminnassa korostuisi jotenkin, tai että tämä ryhmä tarvitsisi opiston toiminnalta joitakin uutta. Nämä henkilöt ovat aktiivisia opiston henkilökunnan jäseniä ja opiskelijoita siinä kuin kaikki muutkin. Sukupuolinen identiteetti ei korostu opiston toiminnassa kuin osassa kehonhuollon opetustarjontaa. Ryhmissä pohdittiin pukeutumistiloihin ja vessoihin liittyviä järjestelyitä ja niiden nykytilaa.”

-> Varsinaiset pukeutumistilat on edelleen Opistotalolla merkitty naisille ja miehille, mutta sukupuolettomat WC –tilat toimivat myös pukeutumistiloina. Taidetalon puupuolella on vain yksi pukuhuone, joka on lähinnä naisten käytössä.

-> Kuvataidekoululla ei ole sukupuolettomia WC –tiloja asiakkaiden käytössä

- *“Opiston kaikkiin omiin tiloihin on järjestettävä vessat, jossa ei ole sukupuolimerkintää. Nämä voivat toimia myös kehonhuollon kurssien pukeutumistiloina.”*

- *“Tiedotuksessa tuodaan aktiivisemmin esille opistossa vallitsevaa tasavertaista ja vähemmistökin joukkoonsa sulauttavaa kulttuuria.”*
- *“Tuntiopettajakoulutuksissa ja perehdytyksessä huomioidaan yhdenvertaisuutta korostava opiston kulttuuri.”*
- *“Opiston kotisivuista tarvittaisiin myös englanninkielinen versio. Opiston tiloissa opastus voisi tapahtua symbolikuvin. Kuvat eivät aseta kielirajoitteita.”*

-> Opiston tiedottamista pyritään kohdentamaan kaikille. Esimerkiksi selkokielen käyttämiseen on kiinnitetty huomiota.

-> Kotisivuilla ja opinto-ohjelmassa olevaa englannin kielistä tiedotusta on lisätty.

-> Tuntiopettajaperehdytyksessä ja -viestinnässä korostetaan suvaitsevaisuutta ja käydään läpi opiston toiminnan periaatteita, johon kuuluvat muun muassa yhteisöllisyys, toisten kunnioittaminen, yhdenvertaisuus, tasa-arvoinen kohtelu ja kohtaaminen.

-> Opasteet ovat edelleen suomeksi ja ruotsiksi, samoin esim. somepostaukset.

“Ihmisten taloudelliset mahdollisuudet osallistua kursseille ovat hyvin erilaiset.

Opisto on tarjonnut Opetus ja kasvatuslautakunnan päätöksellä opiskelijoille opetuksen 50% alennuksella.

Myös OKM:n tukemalla opintosetelirahoituksella on voitu tarjota osa opiston kurssitarjonnasta työttömille ja senioriväestölle 50% hinnalla. Opiston hinnoittelun todettiin silti eriarvoistavan kursseille osallistumista.”

-> Lisäksi opistossa on otettu käyttöön Kaikukortti, jonka omaava henkilö voi valita yhden vapaavalintaisen kurssin / lukuvuosi maksutta. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien nuorten, aikuisten ja perheiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään sekä harrastaa liikuntaa ja taiteen tekemistä. Anomusten mukaan 10 % :lle kuvataidekoulun oppilaista on mahdollisuus myöntää maksuvapautusta.

Liite 1

YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVO KOKKOLAN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULUSSA

Oppilasvalinta

Kuvataidekoulun oppilaat valitaan vuosittain arpomalla 1. vuosikurssille, jos hakijoita on enemmän kuin oppilaspaikkoja. Oppilashausta tiedotetaan kuvataidekoulun omilla kanavilla sekä Kokkolan kaupungin perusopetuksessa käytössä olevan Wilma-sovelluksen kautta. Varasijoille arvotaan kymmenen oppilasta. Varasijat ovat voimassa kevätlukukauden ensimmäisen neljänneksen loppuun saakka, minkä jälkeen varasijoja voi hakea uudelleen seuraavalle lukuvuodelle. Vanhempien oppilaiden ryhmiin on jatkuva haku, uusia oppilaita otetaan pitkin lukuvuotta ryhmiin, joissa on vapaita paikkoja.

Taloudellinen yhdenvertaisuus

Kuvataidekoulu myöntää vapautuksen lukukausimaksuista 10%:lle oppilaista taloudellisin perustein. Käytännöllä mahdollistetaan oppilaan osallistuminen kuvataiteen perusopetukseen riippumatta perheen maksukyvyistä.

Opetus

Kuvataidekoulu on kaksikielinen koulu. Ryhmät ovat suomenkielisiä, ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä riippuen ruotsinkielisten oppilaiden määrästä.

Opettaja huolehtii oppilaiden ryhmäytymisestä ja puuttuu viipymättä kiusaamis- ja syrjintätilanteisiin. Ketään oppilasta ei syrjitä ulkoisten ominaisuuksien, kansalaisuuden, kielen, alkuperän, uskonnon, seksuaalisen suuntautumisen tai –identiteetin, perhesuhteiden, terveydentilan tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Opettaja kannustaa oppilaita keskustelemaan ja avoimeen ilmapiiriin sekä toisten näkemysten ja tulkintojen arvostamiseen. Monitulkintaisuus ja -arvoisuus nähdään rikkauksina.

Kuvataidekoululla ei ole käytettävissä erillistä avustajahenkilökuntaa. Oppilaiden yksilölliset tarpeet huomioidaan opetuksessa niin hyvin kuin mahdollista. Tarvittaessa oppilaalla voi olla huoltajien tai muun tahon järjestämä avustaja mukana tunneilla.

Opettaja valitsee tekniikat ja aiheet huomioiden oppilaiden erilaiset kiinnostuksen kohteet. Aihevalinnoissa ja käsittelytavoissa tiedostetaan eri kulttuuri- ja uskontoryhmien erityispiirteet. Kuvataideopetuksen sisällöissä hyödynnetään mahdollisuuksia käsitellä yhdenvertaisuuteen liittyviä aiheita, kuten monikulttuurisuutta, uskontoja, ennakkoluuloja ja stereotyyppioita.

Oppimisympäristö

Oppimisympäristö tehdään mahdollisimman esteettömäksi. Kalustoa ja välineitä päivitetään resurssien mukaan tarvittaessa siten, että ne vastaavat oppilaan fyysisiin erityistarpeisiin.

Tiedotus

Tiedotus tapahtuu suomen- ja ruotsinkielellä. Lisäksi on laadittu lyhyt esittelyteksti myös englanniksi äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien perheiden tavoittamisen helpottamiseksi. Englanninkielistä tiedotusta kehitetään ja laajennetaan edelleen.

Liite 2

YHDENVERTAISUUS LASTEN JA NUORTEN SANATAIDEKOU LU SANTUSSA

1. Oppilasvalinta

Oppilaalla tulee olla tiettyjä valmiuksia kirjalliseen ilmaisuun ja puheen tuottamiseen ja ymmärtämiseen voidakseen osallistua opetukseen.

Sanataidekoulun oppilaat valitaan joko soveltuvuuskokeen perusteella tai ilmoittautumisjärjestyksessä. Soveltuvuuskoe koostuu kirjallisista tehtävistä ja tarvittaessa haastattelusta.

Soveltuvuuskoe on toteutettu siten, että koe on voitu tulostaa opiston verkkosivuilta. Koevastaukset on sitten toimitettu opistolle määräaikaan mennessä joko sähköisesti tai tulostettuna. Kaksi sanataidekoulun tuntiopettajaa on erikseen arvioinut koevastaukset, ja antanut niistä oman arvionsa. Valinnat on tehty näiden arviointien perusteella.

Aikaisemmin järjestettiin yhteinen soveltuvuuskoe luokkatilassa. Tästä soveltuvuuskoekäytännöstä luovuttiin mm pandemian takia.

Sanataidekoulun opetus on ainakin toistaiseksi vain suomen kielellä. Toinen äidinkieli ei ole mikään este sanataidekouluun pyrkimiselle, jos oppilas omaa tarvittavat taidot suomen kielessä.

2. Opetus

Opettaja huolehtii oppilaiden ryhmäytymisestä. Kiusaamis- ja syrjäntilanteisiin puututaan viipymättä ketään ei syrjitä ulkoisten ominaisuuksien, kansalaisuuden, kielen, alkuperän, uskonnon, seksuaalisen suuntautumisen tai identiteetin, perhesuhteiden, terveydentilan tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Opetuksessa vallitsee kaikkia tasapuolisesti kannustava ja keskusteleva ilmapiiri. Erilaisia näkemyksiä ja tulkintoja arvostetaan.

Sanataidekoululla ei ole käytössä erillisiä avustajia. Yksilölliset tarpeet huomioidaan opetuksessa niin hyvin kuin mahdollista.

Opettaja pyrkii mahdollisuuksiensa mukaan huomioimaan oppilaiden erilaiset kiinnostuksen kohteet.

3. Oppimisympäristö

Sanataidekoulun luokkaopetusta on tällä hetkellä Hollihaan koulussa. On pyritty löytämään tiloja, jotka mahdollisimman hyvin vastaisivat oppilaiden ja opetuksen tarpeisiin.